

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XIX.

НЕДЕЉА 15. АПРИЛА 1901.

Број 15.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕПЛАТА ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД

А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

ЦЕНА:

За Србију на годину 6 динара
на пола године 3 ,
За стране земље на годину 9 ,

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕ ПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ

Одбор је општински у седници својој од 23. марта тек. године решио: Да се на дан 15. априла текуће године одржи општински збор за избор једног кмета за општину београдску на место кмета г. Косте Арсенијевића, коме рок службовања истиче концем марта тек. године.

На основу овога решења општинског одбора од 23. марта тек. године АБр. 2871, а с погледом и на прописе чл. 13. тач. 1. и чл. 21. закона о устројству општина и општинских власти, суд општине београдске објављује,

ДА ЂЕ СЕ НА ДАН 15. АПРИЛА 1901. ГОДИНЕ

ДРЖАТИ

ОПШТИНСКИ ЗБОР

РАДИ ИЗБОРА ЈЕДНОГ КМЕТА ЗА ОПШТИНУ БЕОГРАДСКУ.

Ко може бити биран за кмета прописују чланови 29. и 30. зак. о устројству општина и општ. власти.

На збору сваки гласач даје лично глас (чл. 20. зак. општ.)

На општинском збору имају право гласања сви пунолетни чланови општине, који плаћају најмање потпун грађански данак, који нису под туторством или старатељством, који нису под платом код другога у служби, или којима по прописима члана 16. овог закона право гласања не би било одузето (чл. 14. зак. о општ.)

На против, немају право гласања на општинском збору:

1. Они који су осуђени због злочинства, докле своја права не поврате, или кад су лишени грађанске части, за време пресудом одређено, као и они који су осуђени због преступа или иступа, који човека бешасте и јавни морал врећају, док не прође година дана од дана издржане казне;

2. Који се налазе под кривичним ислеђењем за дела под 1 наведена;

3. Који су пали под стечиште за време док стечиште траје, и док се не прогласе за невине;

4. Који су под полицијским надзором;

5. Ко у име пореза ништа не дuguје осим текућег полгоћа (чл. 16. поменутог закона).

Официри и војници стојећи војске не учествују у саветовању општинског збора (чл. 15. поменутог закона).

Збор ће се држати у здању општинског суда. Збор за бирање почиње у 8 сати изјутра а бирачи могу долазити на збор тога дана ради бирања од 8 сати пре подне па до 12 сати у подне и од 2 сата па до 5 сати по подне, у које ће време престати пуштање бирача на биралиште, али ће се примити глас од свију оних, који буду на биралиште дошли до 5 сати по подне. Од 12 часова до 2 по подне гласање ће бити прекинуто.

Чим председник збора каже да је збор отворен, бирачи ће (њих двадесет најмање) изабрати из своје средине два лица за чланове бирачког одбора.

Од одбора пријодати су председнику збора г. г. Раденко Драговић и Стојан Пајкић, одборници, а овима за заменика одређен је г. Пера Новаковић, заменик.

Извештавајући о овоме грађане београдске, суд их општински позива да на збор дођу и испуне своју грађанску дужност.

АБр. 2871.

28. марта 1901. године

Београд

СЕКРЕТАР,

Мих. М. Марјановић с. р.

ПРЕДСЕДНИК
БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ,

Антоније Пантовић с. р.

МИ

АЛЕКСАНДАР I

по милости Божјој и золи народној

Краљ Србије

Проглашавамо свима и свакоме у Краљевини овај

У С Т А В

I

Облик владавине, државна вера и државна област

Члан 1.

Краљенина је Србија наследна уставна монархија са Народним Представништвом.

Члан 2.

Грб је Краљевине Србије двоглави бели орао на црвеном штиту с круном краљевском. Врх обе главе орлове стоји круна краљевска, а испод сваке канџе поједан кринов цвет. На прсима му је грб Кнежевине Србије: бео крст на црвеном штиту, са једним огњилом у сваком углу крста.

Народна је застава тробојна с црвеној бојом озго, плавом у средини, а белом оздо.

Члан 3.

Државна је вера у Србији Источна Православна.

Православна Црква Краљевине, по доктрина једнака са Источном Весељенском Црквом, независна је и автокефална.

Члан 4.

Државна област Краљевине нити се може отућити, ни развојити. Без пристанка Народног Представништва она се не може ни смањити, нити се делови њени могу размењивати.

II

Краљ

Члан 5.

Краљ је поглавар Државе. Он има сва права државне власти, коју врши по одредбама овога Устава.

Краљева је личност неприкосновена.

Члан 6.

У Србији влада Краљ Александар I, из Династије Обреновића V. Сва права краљевска, по више пута поновљеним одлукама народним, наследна су у Његовој Династији.

Престо Србије наслеђује се у потомству Краља Александра овим редом:

Мушки потомство из законитог брака по реду првoroђења.

Ако Краљ не остави за собом мушки потомство, наследство прелази на побочну линију, а ако ниједног од мушких потомака у Дому Обреновића не би било, наследство прелази на његово непосредно женско потомство, опет из законитог брака.

Нарочити закон о Наследству Престола прописаће ближе одредбе о томе.

Члан 7.

Краљ и његова деца морају бити вере источне православне.

Члан 8.

Краљ је старешина Дома Краљевског. Уређење Дома Краљевског прописаће Краљ

нарочитим статутом, који ће саопштити Народном Представништву.

Члан 9.

Краљ не може бити поглавар другог којој држави, без предходног пристанка Народног Представништва.

Члан 10.

Краљ има извршну власт. Он поставља и разрешава министре. Он потврђује и проглашава законе.

Члан 11.

Краљ је неодговоран.

Сваки акт Краљев о пословима државним мора носити премапотпис надлежног министра, који тим самим постаје за њу одговоран, али указ о давању ордена и других државних одличија може премапотписати и канцелар Краљевих ордена.

Члан 12.

Краљ је врховни заповедник војске. Он даје војне чинове по закону.

Члан 13.

Краљ представља и заступа земљу у односима са страним државама.

Он оглашава рат и закључује уговор о миру, савезу и друге, и саопштава их Народном Представништву у колико и кад то земаљски интереси допуштају.

Али је неизоставно потребно претходно одобрење Народног Представништва како за трговинске тако и за све друге уговоре, којима би се теретиле земаљске финансије, или којима би се мењали земаљски закони, или којима би се ограничавала јавна или приватна права српских грађана.

Члан 14.

Краљ поставља све државне чиновнике. У Његово име врше власт сва државна надлежства.

Он даје законом установљене ордене и друга државна одличја.

Он има право ковања новца по закону.

Он има право амнистије за политичке кривице.

Он има право помиловања; али помиловање не уништава пресуду у њеном грађанском делу.

Члан 15.

Краљ сазива Народно Представништво у редовне или ванредне сазиве. Народно Представништво, пошто се конституише, преставља се Краљу, и то оба дома заједно.

Краљ отвара седнице Народног Представништва или лично, Престоном Беседом, или Посланицом, или Указом. Све ове акте премапотписују сви министри. На Престону Беседу Народно Представништво одговара Адресом.

Краљ има право одложити седнице Народног Представништва али без приставка Народног Представништва то се одлагање не може поновити у једном сазиву, нити може бити дуже од два месеца.

Краљ има право да распусти Народну Скупштину. Указ о томе премапотписују сви министри. Истим се указом наређују нови избори у року од три месеца, и сазива Народно Представништво у року од четири месеца по распусту Народне Скупштине.

Краљ закључује седнице Народног Представништва или Престоном Беседом, или Посланицом, или Указом, које такође премапотписују сви министри.

Редовни сазив Народног Представништва може бити закључен само пошто је Народно Представништво били отворено.

Члан 16.

Краљ одређује Прокламацијом или Указом ко ће вршити уставну краљевску власт и у којим границама, кад Он пође ван земље.

Члан 17.

Цивилна листа Краљева одређује се законом. Једном одређена цивилна листа не може се повећати без приставка Народног Представништва, ни смањити без приставка Краљевог.

Члан 18.

Краљ и Престолонаследник пунолетни су кад наврше осамнаесту годину.

Члан 19.

У случају смрти Краљеве, Престолонаследник, ако је пунолетан, узима одмах краљевску власт, као уставни Краљ, у своје руке, и објављује Прокламацијом Своје ступање на престо.

Он сазива тада Народно Представништво, најдаље за десети дан после Својег ступања на Престо, да пред Народним Представништвом положи Уставом утврђену заклетву.

Ако је Народна Скупштина раније распуштена, а нова још није изабрана, сазива се за тај посао дотадање Народно Представништво.

Све ово вреди за случај кад малолетни Краљ, постав пунолетан, узме краљевску власт у Своје руке.

Члан 20.

Заклетва, коју Краљ пред Народним Представништвом полаже, гласи:

„Ја (име) заклињем се Свемогућим Богом, да ћу чувати независност и целину Краљевине, да ћу владати по Уставу и законима, да ћу одржати неповређена права народна и да ћу у свима Својим делима и тежњама вазда имати пред очима добро народно. Тако ми Господ Бог помогао.“

Члан 21.

Ако је у време смрти Краљеве Престолонаследник малолетан, уставну краљевску власт вршиће до Његовог пунолетства, у име Његово, а у својству Краљевског Намесника, удова Краљица. Ако ће нема, Краљевски ће Намесник бити онај од пунолетних мушких чланова Дома Краљевског, који је по реду наследства најпречи.

У оба ова случаја, Краљевски ће Намесник објавити народу прокламацијом, да је узео у своје руке вршење краљевске власти, и у исто време сазвати Народно представништво најдаље за десети дан по смрти Краљевој или од кад је дужност намесничка прешла на њега, да пред њим положи краљевску заклетву.

Односно сазива Народног Представништва, ако би Народна Скупштина била распуштена, вреди оно што је речено у чл. 19. овог Устава.

Члан 22.

Ако у Краљевском Дому нема никога, који би по чл. 21. овог Устава могао узети вршење краљевске власти, Краљ има право наименовати Намесништво од три лица малолетном Престолонаследнику. Ако он то није учинио, краљевску ће власт прихватити Министарски Савет, и одмах, а најдаље за десети дан по смрти Краља, сазвати Народно Представништво, да оно у заједничкој седници под председништвом Председника Сената, који у том случају постаје први намесник, изабере још два Краљевска Намесника између заслужних српских државника.

Ако би због малолетности члана Краљевског Дома, који би по праву имао бити Намесник, Намесништво прешло на Намеснике међу заслужним државницима, њихово намесништво престаје чим члан Краљевског Дома постане пунолетан.

Ако би Народна Скупштина била распуштена, поступиће се односно сазива Народног Представништва по члану 19. овог Устава.

Краљевско Намесништво, ако га је Краљ наименовао, положе заклетву пред Народним Представништвом према чл. 21. Устава; ако је пак Народно Представништво избрало Намесништво, оно положе одмах заклетву краљевску пред Народним Представништвом, које га је избрало.

Члан 23.

Ако Краљ не би по смрти оставило потомства, ако би Краљица у време смрти Његове била у благословеном стању, Краљевску ће власт вршити, до Њеног порођаја, привремено Намесништво, састављено од Председника Сената, Председника Државног Савета и Председника Касационог Суда. Привремено Намесништво поступа тада према чл. 21. Устава.

Члан 24.

За време малолетства Краљева не могу се чинити никакве промене у Уставу, нити се могу икакви предлози о томе узети у поступак.

III**Уставна права српских грађана****Члан 25.**

Пред законом су сви српски грађани једнаки.

Грађанима српским нити се могу давати, нити признавати титуле племства.

Члан 26.

Сваком се српском грађанину ујемчава лична слобода овим Уставом.

Грађанин српски не може бити узет на одговор, нити пред власт позиван, сем у случајима, које је закон предвидео, и начином како је закон одредио.

Осим кад је на делу ухваћен, српски грађанин не може бити притворен нити иначе лишен слободе, без писаног и законским разлозима поткрепљеног решења надлежне истражне власти. Решење о притвору мора се саопштити и предати лицу, које се притвара, у самом часу притварања, или најдаље за 24 часа од како је притворено.

Против решења о притвору притворени има право жалити се надлежном првостепеном суду. Ако се притворени за прва три дана од кад је притворен не

жали суду, истражна власт мора четвртог дана послати предмет суду и без жалбе.

У сваком случају суд је дужан решење о притвору у току од 24 часа или оснажити или уништити. То је решење одмах извршно, али и против њега има право жалбе Касационом Суду.

Органи власти, који би скривили против ових одредаба, казниће се за незаконно лишење слободе.

Члан 27.

Ником не може судити ненадлежан суд.

Члан 28.

Судити се може само ономе, који је надлежно саслушан или позван законским начином да се брани.

Казне се установљавају само законом и примењују само на дела, која је закон у напред одредио да се тим казнама казне.

Члан 29.

Смртном се казном може казнити само убиство с предумишљајем, ајдуција, атентат на Владаоца или чланове Његова Дома, и случајеви, за које је она војним законом предвиђена.

Члан 30.

Стан је српског грађана неповредан.

Претрес стана може вршити само надлежна власт и то у случајевима законом предвиђеним и по прописима закона.

У сваком случају се дотичном грађанину мора одмах на месту дати писмени акат о том: је ли што и шта поименице нађено у његову стану, ко је, по чијем налогу и запито вршио претрес.

Члан 31.

Својина је неповредна, ма какве природе била.

Само у случајевима државне или друге јавне потребе може се српском грађанину ограничити или одузети право својине, али и тада се то може чинити само по одредбама закона и по претходној накнади.

Члан 32.

Казна конфискације не може се установити. Али се ствари којима је кривица каква учињена могу одузети.

Члан 33.

Слобода је савести неограничена. Све су признате вере под заштитом закона, у колико вршење њихових обреда не вређају ред или морал.

Забрањује се свака радња (проселизм) против Државне Вере.

Српски се грађани немогу ослободити грађанских и војних дужности, позивајући се на прописе своје вере.

Члан 34.

Исказивање и предавање јавности својих мисли сваком се грађанину српском ујемчава. Ограничења у томе могу се чинити само законом; али се цензура не може завести ни законом.

Члан 35.

Неповредна је тајна писама и телеграфских депеша, осим за време рата и у кривичним истрагама.

Закон одређује који органи државни и како одговарају за повреду ове уставне одредбе.

Члан 36.

Српски грађани имају право скупљати се без оружја, договора ради, у зборове према законским прописима. За држање зборова у затвореном простору довољна је само пријава власти. Али за зборове у отвореном простору, који се не могу држати без претходног одобрења, прописаће се нарочите законске одредбе.

Члан 37.

Српски грађани имају право удруживати се у циљевима, који нису противни Уставу и законима.

Члан 38.

Српски грађани имају право петиције.

Члан 39.

Сваки српски грађанин има право жалити се против поступака власти.

Ако власт нађе да је жалба неоснована, дужна је жалоца известити у законом одређеном року решењем, у коме ће изложити из којих је законских разлога одбила жалоца.

Ако у законом одређеном руку власт не изда решење, сматра се да је жалоца одбила, и он тим сасвим добива право жалбе вишој надлежној власти.

Сваки српски грађанин има право, непосредно и без ичијег одобрења, тужити суду државне чиновнике и органе самоуправне власти, ако су они у својем службеном раду повредили његова права.

За министре, судије и војнике под заставом важе у томе погледу нарочите уставне или законске одредбе.

Члан 40.

Странци у Србији уживају заштиту земаљских закона, што се тиче личности и имања њихових; они су дужни сносити како војне тако и све друге терете државне, општинске и других самоуправних установа, у колико нису од тога ослобођени међународним уговорима.

Члан 41.

Политички се кривци не могу издавати.

Члан 42.

Како се добива и губи право српског грађанства, одређује се нарочитим законом.

IV**Народно Представништво****a. Опште Одредбе****Члан 43.**

Законодавну власт врши Краљ са Народним Представништвом.

Народно Представништво састављају Народна Скупштина и Сенат.

Избори за Народну Скупштину се врше на дан 21. маја а избори за Сенат на дан 8. септембра.

Нико неможе бити члан и у Скупштини и у Сенату у исто време.

Сваки члан Народног Представништва заступа цео народ.

Члан 44.

Народно се Представништво сазива указом сваке године у редован сазив у Престоницу Краљевине Србије најдаље до 1. октобра.

Само у случају рата Народно Представништво се може сазвати и изван Престонице.

Члан 45.

И Скупштина и Сенат држе своје састанке и доносе одлуке сваки засебно, осим случајева у којима је овим Уставом заједничка радња изречно прописана.

Члан 46.

Пуномоћства чланова оба дома пре гледа и оверава општа седница Касационог Суда.

Члан 47.

Право предлагања закона припада и Краљу и Народном Представништву. Влада у име Краља подноси законске предлоге увек најпре Народној Скупштини.

И Влада и чланови Народног Представништва имају право повући натраг своје предлоге, пре но што је о њима донета коначна одлука.

Члан 48.

Ни један закон не може се издати, укинути, изменити, обуставити или противумочити било почесно било у целини; нити се предлог законски може Краљу на потврду поднети, пре него што га Народна Скупштина и Сенат појединце и у целини већином гласова усвоје.

Члан 49.

Закони и законите наредбе, који су законитим начином обнародованы, имају обавезну силу за све грађане и власти земаљске. Осим самог Народног Представништва нико други нема права решавати: је ли при каквом закону, који је надлежно обнародован, и Народно Представништво суделовало начином како то овај Устав прописује.

При обнародовању закона мора се казати, да га је услојило Народно Представништво а при обнародовању уредаба и наредама именовати одредбе закона, на којима се оснивају.

Члан 50.

Право бирачко за Народну Скупштину има сваки рођени или прирођени српски грађанин, који је навршио 21. годину, који плаћа Држави 15 динара непосредне порезе које било врсте (али без икаквих приреза) и који није пресудом судском изгубио бирачко право.

Сенаторе имају право бирати сви они који имају право бирати и посланике за Народну Скупштину, али плаћају 45 динара непосредне порезе, које било врсте (без икаквих приреза), на годину.

Да ли ко по Уставу и по закону има бирачка права, решавају надлежни првостепени судови. Они ће водити и надзор о уредном саставу бирачких спискова и чинити у њима исправке или по жалби или кад сами какве неисправности примете.

Колику ко количину порезе плаћа доказује се пореском књижицом за последње три године.

Члан 51.

Не могу ни бирати ни избрани бити официри и војници под заставом.

Члан 52.

Изборни закон одређује у којим се случајевима губи бирачко право.

Члан 53.

Чланови Народног Представништва, чим им буду пуномоћства оверена, положу ову заклетву. „Ја (име и презиме) заклињам се јединим Богом, да ћу Устав верно чувати и да ћу при саветовању и гласању само опште добро Краља и Народа у виду имати. И како ово испунио будем, тако ми Бог помогао и овога и онога света.“

Ову заклетву народни представници полажу пред свештеником у седници, и остављају је и написану на чување у архиве Народног Представништва.

Члан 54.

Народна Скупштина за сваки сазив бира из своје средине председника и два потпредседника, као и потребни број секретара. Председника и два потпредседника Сената поставља Краљ за целу периоду. Секретаре Сената бира сам Сенат за сваки сазив из своје средине.

Члан 55.

Оба дома могу решавати како о свом конституисању, тако и о свима другим питањима, само ако је у седници више од половине целокупнога Уставом одређенога броја њихових чланова. За пуноважне закључке, изузев случајева за које је Уставом друкчије наређено, потребна је већина гласова присутних чланова. Кад се гласови поделе на једнако, сматра се да је предмет одбачен.

Глас се може дати само лично.

Члан 56.

Кад било Сенат било Скупштина какав предлог одбаци, он им се не може више подносити за време истог сазива.

Члан 57.

Оба дома имају право истраге у изборним и чисто административним питањима. Сваки члан оба дома има право управљати министрима питања интерпелације. Министри су дужни на њих одговорити у току истог сазива.

Члан 58.

Сваки има право управити молбе и жалбе писмено на оба дома. У Скупштини и у Сенату имају право говорити само њихови чланови, министри и владини повериеници. Ни Скупштина ни Сенат не могу примати ни депутације ни појединце, нити допустити да ко други у њиховој средини говори, осим горе поменутих лица.

Члан 59.

Нико и никад не може узети на одговор члана ма ког дома за исказано мишљење или за глас дат у Народном Представништву.

За време мандата ни један члан оба дома нити може бити узиман на одговор, нити за какву било кривицу у притвор стављен, пре но што то одобри онај дом којему је он члан.

Од овога се изузима случај кад је скупштинар или сенатор ухваћен на самоме делу у кривици која за собом повлачи притвор. Али и у том случају дотични се дом извештава и он одлучује, хоће ли се истрага наставити или прекинути.

Члан 60.

И Скупштина и Сенату припада искључиво право, да у својој средини одржавају ред преко својих председништава.

Никаква оружана сила без позива преседништва не може ући у зграде или у дворишта Народног Представништа.

Нико оружан не сме у зграде Народног Представништва ући, осим лица, која оружје по пропису носе, а у Народно Представништво долазе по послу самога Народног Представништва.

Члан 61.

Оба дома стоје у непосредној вези само са министрима.

Члан 62.

Предлог који један дом усвоји шаље се на даљи рад другом дому. Ако га и други дом у целини без икакве измене усвоји, Народно је Представништво предлог усвојило.

Ако ли пак један дом учини какве измене у предлогу, који је други дом усвојио и њему послao, предлог се с тим изменама враћа ономе дому који га је прво претресао. Ако он остане при своме првом решењу, предлог се враћа на друго и последње решавање ономе дому, који га други по реду претресао. Не буде ли ни тада усвојен, предлог се сматра као одбачен и у истом се сазиву не може више ни једном дому подносити.

Предлог, одбачен у начелу у коме било дому не може се ни другом дому у току истога сазива подносити.

Буџет решава коначно Народна Скупштина при другом претресу, ако би га Сенат после првог скупштинског претреса у чем изменио.

Члан 63.

За време трајања рада у Народном Представништву чланови оба дома имају по петнаест динара дневнице. Председници Сената и Скупштине имају сем тога и по 5000 динара годишњег додатка.

Члан 64.

Пословници за оба дома израдиће се нарочитим законом.

б. Народна Скупштина

Члан 65.

Народну Скупштину састављају народни посланици, које народ слободно бира по одредбама овога Устава и изборнога закона.

Народних посланика има 130.

Београд бира два посланика, а окружне вароши, као и општине таковска и добрињска, по једног. Осталој број бирају окрузи по окружним листама према сразмери свога становништва. У свакој окружној листи мора бити један кандидат, који је свршио факултет у Србији или на страни. Законом се прописују ближе одредбе.

Члан 66.

Бирање је посланика непосредно, а гласање је тајно.

Члан 67.

Може бити изабран за посланика у Народној Скупштини:

- а) који је рођени или прирођени српски грађанин;
- б) који ужива сва грађанска и политичка права;
- в) који је навршио 30 година;
- г) који стално живи у Србији;

д) који зна читати и писати;

е) који Држави плаћа годишње најмање 60 дин. непосредне порезе. Колико које плаћа на годину порезе, доказује се по реским књижницама за последње три године.

Али адвокати и сви они, који су свршили факултет у Србији или на страни, могу бити бирани и ако плаћају 30 динара годишње непосредне порезе.

Члан 68.

Не могу бити посланици у Народној Скупштини:

- а) који сами бирачког права немају или га вршити не могу;
- б) активни чиновници, сем чланова Касационог Суда, Председника и чланова Главне Контроле, Председника Апелационог Суда, Професора Велике и средњих школа, Управника Монопола, Библиотекара Народне Библиотеке, лекара, инжињера и оних чиновника на расположењу или у пензији, који су свршили факултет;
- в) Председници општина;
- г) Свештеници оба реда.

Члан 69.

Посланички мандат траје четири године. Посланички мандат губи онај посланик, који за трајање мандата добије плаћену државну или од државе зависну службу, сталну или привремену, као и онај који за то време, ако је чиновник, буде унапређен.

Који овим начином изгуби мандат може бити понова биран, ако то допушта његов нови положај.

В. Сенат

Члан 70.

Престолонаследник, кад постане пунолетан, Архиепископ Београдски и Епископ Нишки по праву су чланови Сената.

Сем њих Сенат састављају:

- а) тридесет чланова, које Краљ именује на цео живот;
- б) осамнаест чланова, од којих Београд бира једног, а седамнаест остали изборни окрузи, које ће изборни закон одредити.

Сви чланови Сената полажу заклетву као и Народни Посланици.

Члан 71.

Мандат изабраних чланова Сената траје шест година. Бирање је сенатора непосредно, гласање је тајно.

Члан 72.

Може бити постављен или изабран за сенатора:

- а) који је рођени или прирођени српски грађанин;
- б) који ужива сва грађанска и политичка права;
- в) који стално живи у Србији;
- г) који је навршио 40 година;
- д) који плаћа Држави годишње најмање 200 дин. непосредне порезе, што се доказује по реским књижницама за последње три године.

Не морају имати ову погодбу плаћања порезе: грађани, који су били председници или потпредседници Народне Скупштине; ћенерали у пензије или у оставци; прећашњи министри, саветници, изванредни посланици и дипломатски агенти.

Члан 73.

Не могу бити сенатори активни чиновници, изузев изванредних посланика и дипломатских агената, као и свију оних, који према члану 68. Устава могу бити бирани за посланике у Народној Скупштини.

Официри под заставом не могу бити бирани за чланове Сената. Исто тако не могу бити ни наименовани, осим ћенерала у броју највише до четири.

Свештеници оба реда могу бити бирани у Сенат.

Члан 74.

Чиновник који је сенатор, не може бити пенсионисан без свога пристанка, до навршene седамдесете године, сем ако је навршио 40 година државне службе или је тако оболео да не може вршити своју службу.

Члан 75.

Сенат се сазива у исти мах кад и Народна Скупштина, и престаје радити кад и она.

Сенат се никад не распушта.

V Министри

Члан 76.

На врху Државне Управе, непосредно под Краљем, стоје министри. Краљ именује једног од њих за председника, који може бити и без портфеља.

Ступајући у дужност, министри појажују пред Краљем заклетву, да ће бити верни Краљу, и да ће савесно вршити уставне и законске одредбе.

Члан 77.

Ниједан члан Краљевског Дома не може бити министар.

Члан 78.

Министри имају приступа у оба дома Народног Представништва. Оба су дома дужна саслушати их, кад год то затраже.

Министри не могу бити посланици у Народној Скупштини, нити путем народног избора постати сенатори.

Кад посланик Народне Скупштине или сенатор кога је народ изабрао постане министар, губи свој мандат.

Члан 79.

Министри су за своја дела одговорни Краљу и Народном Представништву.

Писмена или усмена наредба Краљева не може ни у којем случају заклонити министра од одговорности.

Члан 80.

Краљ и Народно Представништво имају права оптужити министра:

- а) за издају Земље и Владаоца;
- б) за повреду Устава и уставних права српских грађана;
- в) за примање мита;
- г) за повреду закона у случајевима нарочито одређеним у закону о министарској одговорности.

Ове кривице застаревају пет година по извршеном делу.

Члан 81.

Предлог за оптужбу министра не може се узети у поступак ако га нису потпи-

сали најмање 20 чланова Народне Скупштине.

Да се министар оптужи потребно је да је гласало за то две трећине од целокупног броја посланика.

Оптужба министра, једном одбачена, не може се више поновити за исто дело.

Министрима суди Сенат.

Посебне одредбе о министарској одговорности утврдиће се нарочитим законом.

Члан 82.

Без пристанка Народне Скупштине Краљ не може ни амнистирати, ни оправити ни смањити казну осуђеном министру, нити истрагу над њим прекинути и осуду спречити.

VI

Државни Савет

Члан 83.

Државни Савет састављају 15 чланова, које Краљ именује између наименованих чланова Сената.

Члан 84.

Државни саветници улазе у ред осталих државних чиновника. Али државни саветници не могу бити против своје воље уклоњени са својих места, ни преведени у друга звања државне службе. Они се стављају у пензију кад наврши 70 година живота. Иначе могу бити стављени у пензију ако су навршили 40 година државне службе, или ако су тако онемоћили да не могу више вршити своју дужност или ако то сами затраже.

Ако државни саветник постане министар његово се место у Савету не попуњава, а кад престане бити министар он се враћа на своје место у Савет.

Само у случају кад би у Савету остао мањи број чланова, од броја који закон о Пословном Реду у Државном Савету утврђује за доношење пуноважних одлука, попуњава се одмах толико места, колико је потребно те да Савет може радити.

Плата је саветницима на годину 10.000 динара. Дотатац председнику Савета 4.000 динара годишње.

Члан 85.

Државни Савет има ове дужности:

- 1) да расматра и решава по жалбама против Указа, којима се вређају закона приватна права. Главна Контрола има право да се жали у име Државе, ако је Указом какав државни материјални интерес повређен у корист појединача.
- 2) да расматра и решава жалбе против министарских решења у предметима административног спора. Оваква решења Државног Савета обавезна су за министра.

- 3) да расматра и решава по жалбама против министарских решења, донесених по предметима за које министар није по закону надлежан, или који прелазе круг његове законом одређене власти. Ова су решења обавезна за министра.
- 4) да решава коначно о надлежности у случају сукоба између административних власти.

- 5) да решава о прирезима за потребе округа, срезова и општина, ако прирези прелазе суму, коју сама управна власт по закону одобрава. Исто тако и о задуживању округа, срезова и општина.
- 6) да одобрава продају и у опшите отуђивање непокретних добара окружних, српских и општинских.

7) да решава о расходовању оних сума за које би се показало да се немају од куда наплатити.

8) да одобрава поравнања између Државе и поједињих лица, која би се по државне интересе као корисна показала.

9) да решава да ли по закону има место заузимању непокретних добара за опште-народну потребу.

10) да одобрава изузетно ступање у српско грађанство.

11) да одобрава делимичне издатке из општега кредита, одређенога буџетом за ванредне потребе, као и делимично употребљавање кредита, одређенога на грађевине, у колике би издатак у појединим случајевима био већи од суме којом министар може по закону сам располагати.

12) да врши послове, који би му разним законима одређени били.

Члан 86.

Пословни ред у Државном Савету одредиће се особеним законом.

VII

Судска власт

Члан 87.

Правда се изриче по закону, а у име Краља.

У изрицању правде судови су независни.

Нарочитим законом уређује се устројство судова по начелу независности судске и некретности судија.

Никакав суд ни судско уређење или надлежност не могу се ни установити, ни изменити, ни укинути друкчије сем законом.

Прекидаше истраге и суђења у току (аболиције) код неполитичких кривица не може бити.

VIII

Државне финансије

Члан 88.

Сваки српски грађанин плаћа Држави порезу.

Нико се не може ослободити порезе сем случајева законом предвиђених.

Краљ и чланови Краљевског Дома не плаћају никакве порезе.

Члан 89.

Никаква пензија, милостиња, или награда, не може се дати из државне касе, ако није на закону основана.

Члан 90.

Сваке године Народно Представништво одобрава Државни Буџет, који вреди само за годину дана.

Буџет се мора подносити Народној Скупштини у самом почетку њенога рада. Заједно с Буџетом подноси се свагда Завршни Рачун последње закључене буџетске године. Сви приходи и расходи државни морају ући и у Буџет и у Завршни Рачун.

Без одређења Народног Представништва не може се никаква државна пореза нити какав државни прирез установити или изменити.

Исто се тако не могу без одређења Народног Представништва уштеде једне буџетске партије или године употребити

на подмирење потреба друге буџетске партије или године.

Пошто се у сконцесији претресе и усвоји, Буџет се подноси Сенату.

Члан 91.

Позиције расхода у поднесеном Буџету не може Народно Представништво повећавати.

Члан 92.

Народно Представништво не може одбацити Буџет у начелу нити избрисати из буџета издатке, коју су на основу закона у Буџет стављени.

Члан 93.

Кад се деси да Народно Представништво не утврди Буџет пре почетка рачунске године, оно мора дати одређење даље вршење прошлогодишњег Буџета, све докле се нов Буџет не одобри.

Ако ли је Народна Скупштина распуштена или одложена пре него је Буџет свршила, Краљ може Указом, који према потписују сви министри, а по одређењу Државног Савета, наредити вршење прошлогодишњег Буџета до састанка Народног Представништва, а најдаље за годину дана.

Члан 94.

Без пристанка Народног Представништва не може се Држава задужити.

Влада је дужна поднети Народном Представништву детаљни извештај о томе, како су финансијски уговори закључени и остварени и тражити од Народног Представништва за њих разрешницу.

Тачност овог извештаја оверава Главна Контрола.

Члан 95.

Државно се имање може отуђити, оптеретити, или му се приход заложити само законом.

Од државног имања разликује се Краљево приватно имање, којим Краљ располаже.

IX

Главна Контрола

Члан 96.

За преглед свију државних, окружних, среских, општинских и депозитних издатака и рачуна без изузетка постоји Главна Контрола, која је и рачунски суд.

Законом се прописује устројство Главне Контроле по начелу самосталности.

X

Општине

Члан 97.

Општине у својим чисто унутарњим пословима уређују се по начелу самонадзорном.

Границе њихове самоуправе постављају се законом.

XI

Вероисповеди

Члан 98.

Све црквене власти у Краљевини стоје под врховним надзором Министра Црквених Послова.

Нарочити закон, по саслушању Архијерејског Сабора, прописује уређење прквених власти.

Све стране вероисповеди само у унутарњем своме уређењу управљају се по законима својих вера, а у свему осталом подлеже надзору Министра Црквених Послова.

Никаква преписка између прквених власти туђинских вероисповести у Краљевини са другим властима у иностранству није допуштена без одређења Министра Црквених Послова, и никакав акт који је произашао од туђинских власти не сме се у Краљевини објавити без одређења Министра Црквених Послова.

XII

Добротворни заводи

Члан 99.

Фондови и имања добротворних или приватних просветних завода, основаних на којим било законима земаљским, не могу се никад ни на што друго употребити до на оно чему су намењени.

Нарочитим законом прописује се како се поступа, кад буде наступила, немогућност да се фондови употребе на оно за што су намењени, као што су намењени, као што се одређује и надзор државних власти над свима заводима овога реда.

XIII

Војска

Члан 100.

Сваки је Србин дужан служити у војсци. Закон прописује кад се од те службе српски грађани ослобођава.

Члан 101.

Рок војне службе, број војске како у кадру тако и у позивима, чинови и звања у војсци и начини како се они добијају и губе, као и устројство војске у опште прописује се нарочитим законом.

Формација војске одређује се Краљевом уредбом.

Члан 102.

Војницима под заставом суде за њихова кривична дела војни судови по одредбама војно-судских законова.

XIV

Закључак

Члан 103.

Наређења овога Устава могу се укинути, изменити или протумачити истим путем који је овај Устав прописао за остале законе, само што је за такве одлуке потребно да су гласале две трећине од целокупног броја Уставом одређених чланова у оба дома.

Али наређења која се тичу одељка I (Облик владавине, Државна вера и Државна област) и III (Уставна права српских грађана) не могу се укидати ни мењати ако није Народна Скупштина узела за то иницијативу, и ако у Скупштини није три четвртина од целокупног броја посланика за то гласало.

А наређења у одељку II (Краљ) могу се променити горе означеним начином само по иницијативи Краљевој.

Члан 104.

Сви садашњи закони важиће и даље док се не измене законодавним путем који је овим Уставом прописан.

Али она наређења законска, која би се с изреченим наређењима овога Устава косила, престају важити чим овај устав ступи у живот.

Сви досадашњи чланови Државног Савета стављају се на расположење, чим овај Устав ступи у живот.

Члан 105.

Где год овај Устав предвиђа да се што законом уреди, закони се о томе морaju донети у првој четврогодишњој периоди Народног Представништва. По том ће се и све остало законодавство довести у сагласност са начелима утврђеним у овом Уставу.

Члан 106.

Краљем наименовани чланови Сената израдиће одмах за прве изборе по овом Уставу привремени изборни закон као и привремени пословни ред за први сазив оба дома. За прве изборе Народне Скупштине и Сената дан избора ће утврдiti привремени изборни закон. Мандат, добивен на тим изборима вреди за посланике Народне Скупштине до 21. маја 1905., а за сенаторе до 8. септембра 1907.

Члан 107.

Овај Устав ступа у живот кад га Краљ потпише, а обавезну силу добива кад се обнародује.

Дано у Нашем Краљевском Двору на дан 6. априла, 1901. године, у Београду.

АЛЕКСАНДАР с. р.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ**РЕДОВНИ САСТАНАК**

27. марта 1901. год.

Председавао председник општине г. Ант. Пантовић. Приступавали чланови суда: г. г. Стеван Ивковић и Владимир Лазковић. Од одборника били: г. г. Благоје Милошевић, Васа Николић, Ив. Ивковић, Јован Петровић, М. Клидис, Атанасије Петровић, Младен Николић, П. П. Ђорђевић, Милутин Степановић, К. Н. Лазаревић, Н. Спасић, Мих. Михаиловић, Д. М. Ђорђевић и Миленка Стевановић, Деловој, Мих. М. Марјановић.

I

Прочитан је записник одлука седнице држане 23. Марта тек. год. и примљен без измене.

II

Одборник г. Милутин Степановић пита председништво: шта је учинила одборска комисија, којој је стављено у дужност, да расмотрити понуде за управника општинског водовода. Ако није ништа до сада учинила моли, да се са радом по тој ствари пожури, јер је питање о постављању управника општинског водовода прешино.

Председник је одговорио: да је комисија имала раније неколико састанака, али да још није поверили јој посао извршила с тога, што састанцима исте нису могли увек присуствовати сви чланови исте; јер је члан комисије г. Милутин Божић у последње време био дуже на путу; да је суду поднео понуду још и Светозар Недељковић, управник жељезничке радионице у Нишу. Пошто се је г. Божић вратио с пута позваће комисију колико до идућег празника, да поверили јој посао изврши и поднеће њен извештај одбору у првој идућој његовој седници.

По саслушању тога одборник г. Степановић и одбор задовољили су овим одговором председника.

III

Председник износи одбору на мишљење молбе Петра Ђ. Рашића овд. трг. и Анке М. Вукашиновић, Живка Богојевића, зидара, Марка Стојановића, адвоката, пуномоћника Браће Крсмановића, и Саве Спасојевића сарадника, којима траже уверења о породичном односу.

По прочитању тих молби Ст.Бр. 646, 657, 662, и 677, — одбор је изјвио мишљење:

Да се молиоцима могу дати тражена уверења о породичном односу.

IV

По прочитању акта протопрезвитора града Београда АБр. 2720, — одбор је решио:

Да тутори Саборне цркве за године 1901 и 1902 буду и то: главни г. Коста Глишић, трговац, а помоћници г. г. Станимир Мирковић, Спира Милошевић, Јован Јовановић и Милан Ђирковић, овд. трговци на место раније изабратах.

V

На предлог управе општинске трошарине АБр. 2581, — одбор је решио:

Да се трговцима и осталим, који раде са пасуљом и минералном водом дозволи слободно држање пасуља и минералне воде на јемство кауције у готовом новцу или државним хартијама од вредности с тим, да се са управом трошарине имају обрачунавати концем свакога месеца, а најдаље до десетог наступајућег месеца.

VI

По прочитању молбе Мих. Јовићића и сина и осталих потписника исте овд. винарских трговача АБр. 1881, којом моле, да се ослободе плаћања таксе за воду коју троше на винарској пијаци ради прања својих буради; као и по прочитању извешћа и мишљења управе општинске трошарине по истом предмету АБр. 2412, — одбор је решио:

Да се молиоци од овога тражења као по све неумесног одбију, јер им општина ни по ком основу није дужна дати бесплатно воду за прање њихових буради на винарској пијаци.

VII

По прочитању извешћа грађевинског одељења АБр. 2757 по молби Н. Д. Кики, да му општина изда под закуп један део плаца регулационог фонда, који постоји у дубровачкој улици, — одбор је решио:

Да остаје при своме решењу од 11 новембра 1900 г. АБр. 10310 донесеном по овоме предмету којим је овлашћен општински суд да по овој молби Н. Д. Кики донесе решење како за умесно нађе.

VIII

По прочитању извештаја надзорне комисије за електрично осветљење и трамвај о стању инсталација Безименог друштва за осветљење при поновном прегледу истих 23 и 24 фебруара ове године од стране Надзорне комисије, ради уверења: да ли је друштво за осветљење извршило поправке својих инсталација, за које му је поправке Надзорна комисија оставила рок од 15 дана, пошто је тај рок протекао 22. фебруара ове године, и писма Надзорне комисије АБр. 2142, којим је иста овај извештај спровела суду;

као и по прочитавању акта Безименог друштва за осветљење АБр. 2410 и АБр. 2580 упућених општинском суду поводом наредбе, коју је друштву издала Надзорна комисија и наредбе коју је друштву суд општински издао према наредбама комисије, а после говора г. председника, и одборника г. г. Николе Спасића, Пере П. Ђорђевића, Мањојла Клидиса, Милутина Степановића, Мите Ђорђевића и члана суда г. Владимира Јацковића, — решио:

Да се умоле г. г. Јован Авакумовић, министар председник у пензији, Др. Никола Костић, члан Државног Савета у пензији, Марко Стојановић, адвокат, Милутин Марковић, бив. касациони судија и Никола П. Николић, адвокат, да би извршили као стручна комисија дати општинском суду мишљење о томе: има ли општина, — с обзиром на неурености у инсталацији друштвеног, неправилности у експлоатацији електричног осветљења од стране Безименог друштва за осветљење, утврђене: стручном комисијом, коју је образовао г. Министар грађевина решењем својом од 6 Новембра 1900 год. Бр. 762 на молбу општинског суда од 25. октобра 1900 г. АБр. 9893; општинским судом и најзад Надзорном комисијом за електрично осветљење; обзиром на уговор, који општина са овим друштвом има и обзиром на постојеће земаљске законе, — довољно основа да путем избраног суда тражи раскинуће уговора, који се друштвом о експлоатацији електричног осветљења има; а ако општина нема за то довољно основа, онда какве би мере општина с обзиром на наведено имала употребити према овоме друштву, те да га пригна, да све констатоване неисправности у његовој инсталацији у исправно стање доведе а експлоатацију електричног осветљења врши према уговорним одредбама.

Председништво ће овој комисији ставити на расположење за овај посао сва акта и податке, који се односе на утврђене неправилности у експлоатацији електричног осветљења од стране Безименог друштва за осветљење. Кад општи суд добије ово мишљење изнеће га одбору на даље решење.

IX

За остале предмете стављене на дневни ред за данашњу седницу и то: акт квартал палиулског АБр. 2827, којим тражи уверење о владању и имовном стању за Ђорђа Бинића овд. надничара; молба Јакова А. Меламеда, шпедитера Ст.Бр. 671, којом тражи уверење о породичном односу; молба Милана Ристовића пожарника, за осуство и предлог управе општинске трошарине, да се о ускршњим празницима и даље до доношења нове тарифе наплаћује трошарина на: јагњад, јарад и прасад онолика, колику је комисија за преустројство трошарине предвидела у пројекту нове тарифе, — одбор је решио:

Да се ставе на дневни ред за идућу седницу.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Председник општине г. Антоније Пантовић Указом Његовог Величанства Краља од 12. ов. м. постављен је за судију Касационог Суда.

Грађанству београдском

На молбу суда општине града Ужице од 9. ов. м. № 1739 суд општ. београдске објављује београдском грађанству, да ће се и ове године држати **у граду Ужице тро-дневни панаћур** на дан 27, 28 и 29 ов. м., на коме ће се продавати поред разноврсне стоке и други овоземаљски и страни законом дозвољени производи.

Од суда општине београдске 11. априла 1901. г. АБр. 3361, Београд.

О Г Л А С

Према одобрењу суда општ. београдске од 8/VII 1900. г. ГБр. 1156 држаће грађевинско одељење општ. београдске јавну усмену лицитацију на дан 20. Априла тек. год. од 9 до 12 часова пре подне за **грађење пута за избаџивање нечистоће код Кара-бурме**.

Предрачунска је цена овога посла 12000 динара а кауција у 1200 динара полаже се у готовом новцу, вредећим артијама или интабулацији према закону. Планови, услови и предрачун могу се видети сваког дана у канцеларији грађев. одељења општ. београдске.

Позивају се предузимачи да горе означеног дана дођу на лицитацију.

Из канцеларије Грађевинског одељења општ. града Београда ГБр. 175, 9. Априла 1901. г.

О Г Л А С

За израду **пропуста на друму „Београд, Топчидерско брдо, Топчидер“**, код км. 0+451 (више стрелишта) држаће грађевинско одељење општине београдске, Чаршијева улица бр. 15, јавну усмену лицитацију на дан 17. априла тек. год. од 9—12 сати пре подне.

Предрачунска цена износи за ову грађевину 6680·96 динара, а кауција у 1000 динара полаже се у готовом новцу, хартијама од вредности или интабулацији.

Из канцеларије грађевинског одељења општине београдске, 6. априла 1901. г., ГБр. 290.

О Г Л А С

30 Априла тек. год. пре подне од 9—12 сати држаће се у грађевинском одељењу општине београдске јавна усмена лицитација за **калдрисање улице „Проте Матије.“**

Предрачунска је цена 6440·63 динара, а кауција 800 динара.

Позивају се лицитанти да дођу на ову лицитацију.

Накнадне понуде после лицитације неће се примати.

Из грађев. одељења општине београдске 19. марта 1901. г. ГБр. 354.

О Б Ј А В А

Суд општине београдске, отпочеће у скоро **прекопавање оних гробова** у парцели 18. у новом гробљу, за које није такса за одржање обновљена.

О овоме се извештавају сви они којих се тиче, како би исту таксу обновили, ако желе гробове и даље задржати.

Од суда општине београдске 12. априла 1901. год. НГБр. 289, Београд.

О Б Ј А В А

Суд општине београдске, на основу решења одбора општинског од 20. марта тек. год. АБр. 2300, издаваће путем јавне усмене лицитације под закуп **један општински празан плац, постојећи на обали Савске до Несторове кафанде, а за време од 1. маја ове 1901 па до 1. маја 1904 године**.

Лицитација ова држаће се у канцеларији економног одељења Суда општинског на дан 20. Априла тек. год. од 3 до 6 сати после подне.

Кауција се полаже при лицитацији у 100 динара у готовом новцу или у државним хартијама од вредности.

Ближи услови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана за време канцеларијско и при лицитацији.

Од суда општине београдске 12. Априла 1901. АБр. 3088, у Београду.

И С П Р А В К А

У промлом броју нашега листа, а у изводу статистичком за општинску трошарину, одштампани су погрешно наслови у години 1900 и 1901 а треба да стоји 1899 и 1900 год. и у прегледу под 11 штампано је Аренда на леб, а треба да стоји Аренда на лед, што се овим исправља.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Суд општине београдске, држаће следеће јавне усмене лицитације и то:

I. На дан 15. Априла тек. год. од 3 до 6 сати после подне, за издавање под закуп **траве за кошење и попашу на белим водама**.

II. На дан 16. Априла тек. год. од 3 до 6 сати после подне, за издавање под закуп **траве за кошење у новом општинском сењаку**.

III. На дан 17. Априла тек. год. од 3 до 6 сати после подне, за издавање под закуп **траве за кошење и попашу код резервоара**.

IV. На дан 18. Априла тек. год. од 3 до 6 сати после подне за издавање под закуп **траву за кошење и попашу код кршне ћуприје**.

Лицитације ове држаће се и то: под бројевима II, III и IV пред официрском кафаном у Палилули, а под број I на белим водама.

Излицитиране цене за ове траве по-ложају се одмах при закључку лицитације.

Ближи услови могу се видити у канцеларији економног одељења суда општинског сваког радног дана за време канцеларијско и при лицитацији.

Од суда општине београдске 13. марта 1901. год. АБр. 2395—2400, у Београду.

ИЗВОД ИЗ ПРАВИЛА

о уређењу еснафа димњичарског

Члан 13.

Чишћење димњака вршиће се радним данима пре и после подне, и сваки без разлике дужан је допустити чишћење димњака.

Но ако је коме са извесних разлога не могућно допустити чишћење једног дана, дужан је то без одлагања допустити другога дана у исто време.

Тако исто димњичар је дужан следовати на сваки позив за чишћење димњака, а нарочито за случај пожара.

Члан 16.

За чишћење димњака плаћају се ове таксе:

a) за чишћење димњака цилиндар без разлике на спрат	0·40 динара
b) за чишћење димњака простог	0·20 динара
v) за чишћење димњака простог на два спрата	0·40 "
g) за чишћење гвозденог шпархерда	0·40 "
d) за чишћење зиданог шпархерда	0·40 "
h) за чишћење зиданог шпархерда великог у гостионицима	1— "
e) за чишћење фуруна с чунковима од два метра на више	0·40 дин.
j) за чишћење фуруна с чунковима до два метра	0·20 "
z) за испаљивање димњака	1·50 "
i) за чишћење типлова на пекарницама од типла	0·20 "

Члан 17.

Таксе за чишћење димњака плаћају сопственици зграда, а за масе масени стараоци. Само у одсуству ових плаћају закупници (кирајџије).

Плаћање прописних такса обавезно је. У случају противљења, таксе ће наплатити полицијска власт без икаквог одлагања.

По наплати таксе димњичар је дужан сваком без разлике издати признаницу, у којој мора бити назначено: колико је и каквих димњака очишћено, на чијој згради, колико је наплаћено и ког је дана чишћење вршено. На попећини признанице морају бити одштампане таксе из члана 16. правила.

Признанице морају бити снабдевене оригиналним потписом мајстора, који у дотичном реону занат упражњава.